

Avledning av vatten på fastigheterna 445-584-1-102 och 445-584-2-14, Simonby, Nagu

Bygg- och miljönämnden

Beredare

Miljövårdsinspektör Petri Huovila, tfn 050 464 6866

FöredragandeMiljövårdschef Carl-Sture Österman, tfn 044 458 5927
förnamn.efternamn@pargas.fi

Bygg- och miljönämnden behandlade i december 2019 (11.12.2019 § 196) meningsskiljaktigheter med anledning av avledning av vatten i Simonby i Nagu. Ärendet fick inget slutligt avgörande då, eftersom det med parterna överenskommits att man först inväntar om rensningen av vägdiket vid Skärgårdsvägen som NTM-centralen utförde skulle ha någon förbättrande effekt på vattenflödet i det omtvistade diket.

I mars 2020 lämnade [REDACTED] in en förvaltningsklagan om nämndens agerande i dikesärendet. Stadsstyrelsen gav 27.4.2020 en förklaring till Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland som behandlade klagan. I sitt beslut 21.12.2020 ansåg regionförvaltningsverket att nämndens agerande varit otillräckligt och ansåg att man i ärendet borde givit ett beslut som kan överklagas. *"Regionförvaltningsverket ber Pargas stad fästa uppmärksamhet vid att i vattenhushållningsärenden ge beslut som man kan söka ändring till"*.

I sin ansökan till nämnden enligt 5 kap. 5 § i vattenlagen begärde [REDACTED] att nämnden först tar ställning till om det för [REDACTED] dikestrumma och användning av diket skulle ha krävts ett tillstånd enligt 5 kap. 3 § i vattenlagen, eftersom ledandet av vatten hade orsakat/orsakar förorening enligt miljöskyddslagen på ett vattenområde och [REDACTED] fastighet.

Därtill krävde [REDACTED] i första hand att vattnet som rinner via trumröret från fastigheten 445-584-1-102 skall ledas söderut till fastighetens egna infartsväg och den vägen till vägdiket vid Skärgårdsvägen. Trumröret borde täppas till. I andra hand, ifall fastigheten 445-584-1-102 ändå skulle beviljas lov att leda dräneringsvatten längs den nuvarande dikesrutten genom fastigheten 445-584-2-14, skulle fastigheten 445-584-1-102 åläggas att på egen bekostnad rensa och även i fortsättningen underhålla detta dike.

Miljövårdsbyrån har utfört en terrängbesiktning på dikesområdet i januari 2021, fastän man redan besökt platsen och diskuterat ärendet med parterna flera gånger. Det var också nödvändigt att granska hur rensningen av vägdiket vid Skärgårdsvägen på vintern 2020 hade påverkat dräneringen av skogsområdet. Besiktningsprotokollet finns som bilaga och även protokoll från besiktningarna som utförts åren 2017 och 2018. En kartbeskrivning bifogas också.

För att repetera och summera kan ännu sammanfattas de väsentligaste uppgifterna för behandlingen av ärendet:

1. Nämnden har 11.12.2019 i § 196 redan konstaterat att det inte enligt

vattenlagen krävs tillstånd av tillståndsmyndigheten för trumröret och användningen av diket.

2. [REDACTED] har ca år 2010 installerat trumröret på sin fastighet för att leda dräneringsvatten till diket genom [REDACTED] skogsfastighet till vägdiket vid Skärgårdsvägen. Enligt 5 kap. 9 § i vattenlagen kan fastighetsägarna träffa ett avtal i ärendet, men om det inte är möjligt kan kommunens miljövårdsmyndighet med sitt beslut bevilja rätt till ledandet av vatten. Innan trumröret installerats har det inte funnits några öppna diken från [REDACTED] fastighet till [REDACTED] fastighet, men dräneringsvattnet från den nordliga delen av [REDACTED] fastighet har redan tidigare via naturlig avrinning kommit in på [REDACTED] skogsområde.

3. [REDACTED] drar nytta av diket som går genom [REDACTED] skogsområde och han är "nyttotagare" som avses i vattenlagen, till och med den främsta nyttotagaren och således också skyldig att delta i underhållet av diket enligt 5 kap. 8 § i vattenlagen.

4. Ledandet av dikesvatten från en fastighet till en annan får inte orsaka att fastigheten "blir vattendränkt eller orsakas annan förlust av förmån", 5 kap. 7 § i vattenlagen. Enligt miljövårdsbyråns uppfattning har installationen av trumröret inte orsakat vattendränkning på [REDACTED] fastighet. Vid årsskiftet 2017–2018 orsakades en tillfällig olägenhet som en följd av vårdslös förvaring av pälsdjurskroppar, vilket påvisas i besiktningsprotokollet från år 2018.

5. Vid besiktningar har det flera gånger konstaterats att diket som leder till vägdiket vid Skärgårdsvägen genom [REDACTED] skogsfastighet leder vatten relativt väl, fastän diket till stor del är igenvuxet. Speciellt vid nedre ändan av skogsdiket bromsas vattenflödet innan det löper ut i vägdiket vid Skärgårdsvägen. Höjdskillnaden mellan [REDACTED] trumrör och kanten av Skärgårdsvägen är enligt mätningar minst 36 cm (på en sträcka på ca 100 meter) och därifrån har NTM-centralen rensat/fördjupat diket vid Skärgårdsvägen. Förutsättningarna för ledandet av vatten är i princip bra.

6. [REDACTED] har låtit gräva rådiket mellan fastigheterna 445-584-1-102 och 445-584-2-14 och de andra dräneringsdikena på sitt skogsområde för ca 20–30 år sedan för att dränera den vattendränkta skogsfastigheten. I skogsterrängen har man också kunnat se att vattendränkning tidigare förekommit i skogen. Rådiket och även de andra uppsamlingsdikena avleder vatten i samma öppna dike som går genom [REDACTED] skogsfastighet till vägdiket vid Skärgårdsvägen. Även [REDACTED] drar således i likhet med [REDACTED] nytta av detta utloppsdike och är en "nyttotagare av dikningen" som avses i vattenlagen och skyldig att underhålla diket, 5 kap. 8 § i vattenlagen.

7. Kravet som [REDACTED] gjort på att vattnet från [REDACTED] trumrör borde ledas söderut längs med fastigheternas rådike till Saarinens infartsväg och den vägen till kanten av Skärgårdsvägen kan inte motiveras med hänvisning till vattenlagen. Höjdskillnaderna möjliggör nog denna lösning, men åtgärden skulle förutsätta omfattande grävarbeten och truminstallationer som det ändå inte är motiverat att kräva, eftersom dräneringsvattnet från [REDACTED] fastighet inte enligt miljövårdsbyråns uppfattning kunnat konstateras ha orsakat "vattendränkning

eller annan förlust av förmån" på [REDACTED] fastighet. Höjdförhållandena i terrängen hindrar inte heller att vattnet leds längs med den nuvarande sträckningen till kanten av Skärgårdsvägen, utan tvärtom har det redan tidigare varit vattnets naturliga strömningsriktning.

8. Rådiket mellan [REDACTED] och [REDACTED] fastigheter som är allt mer vildvuxet och diket som leder till kanten av Skärgårdsvägen genom [REDACTED] skogsområde är båda i behov av röjning och rensning. Enligt 5 kap. 8 § i vattenlagen ska dikena underhållas. Dikena borde röjas och rensas på hela sin längd.

9. Rådiket mellan fastigheterna verkar ha blivit inexakt grävt för 20–30 år sedan – diket löper tydligen mest på [REDACTED] fastighets sida. [REDACTED] har krävt att "rådiket åtgärdas så att det löper på rätt ställe i mitten av rån", men vid besiktningen 13.1.2021 meddelade han att diket inte behöver flyttas.

10. Eftersom båda fastigheterna drar nytta av att diket som leder till kanten av Skärgårdsvägen genom [REDACTED] skogsområde rensas är båda i princip skyldiga att delta i kostnaderna. Enligt vattenlagen avses med nytta av dikning "*ökningen av markens bruksvärde för det ändamål som marken används för eller som den med beaktande av omständigheterna närmast kan användas för.*" Nyttan av diket/dikningen bedöms vara större för fastigheten 445-584-1-102. Enligt [REDACTED] har han skött sin egen andel av skogsdikningen redan för 20–30 år sedan.

11. Miljövårdsbyrån hade i sitt ställningstagande år 2017 framfört följande tre alternativ för rensningen av dikena:

a) Arbetet beställs av en utomstående företagare som fakturerar 50 % av båda parter.

b) [REDACTED] rensar rådiket och [REDACTED] rensar diket som löper genom hans skogsområde.

c) [REDACTED] utför rensningen av båda dikena själv och fakturerar ca 750 euro av [REDACTED] eller hälften av den kostnad som en privat gräventreprenör uppskattar för röjnings- och rensningskostnaderna för dikena.

[REDACTED] har i sitt bemötande 2019 givit sitt samtycke till en lösning i enlighet med alternativ a). [REDACTED] har hållit fast vid sitt krav på att [REDACTED] ska åläggas att rensa diket på egen bekostnad, ifall nämnden bestämmer att diket ska rensas. Vid terrängbesiktningen 13.1.2021 gav [REDACTED] sitt muntliga samtycke till att skogsdiket rensas på hans bekostnad.

Bilaga

28. Miljövårdsbyråns besiktningsprotokoll och lösningsförslag 2017

29. Miljövårdsbyråns besiktningsprotokoll 2018

30. [REDACTED] ursprungliga ansökan

31. [REDACTED] bemötande 2019

32. Kartbeskrivning av objektet med förklaringar

Förslag

Bygg- och miljönämnden beslutar att

1. Trumröret som leder dräneringsvatten från [REDACTED] fastighet 445-584-1-102 och ledandet av [REDACTED] dräneringsvatten till skogsdiket på Nordmans fastighet 445-584-2-14, kräver inte tillstånd enligt 3 kap. i vattenlagen

(tillståndspliktiga vattenhushållningsprojekt). Kommunens miljöförvaltningsmyndighet är behörig att behandla meningsskiljaktigheter i fråga om dikning och kan bevilja rätt att leda vatten till ett dike eller en bäck på någon annans mark.

2. Trumröret som dränerar fastigheten 445-584-1-102 och leder till fastigheten 445-584-2-14 behöver inte avlägsnas och strömriktningen av vattnet behöver inte styras längs en ny så kallad sydlig rutt till vägdiket vid Skärgårdsvägen.

3. Fastigheten 445-584-1-102 ges rätt att leda dräneringsvattnet via det befintliga trumröret genom fastigheten 445-584-2-14 till det öppna diket som leder till vägdiket vid Skärgårdsvägen. Den som beviljas rätt skall säkerställa att inget avloppsvatten från hanteringen av djur eller djuravfall rinner ner i diket.

4. Nämnden fastställer avtalet mellan fastigheterna 445-584-1-102 och 445-584-2-14 om att ägaren av den förstnämnda fastigheten på sin bekostnad låter rensa skogsdiket som leder till kanten av Skärgårdsvägen.

5. Rensningen av skogsdiket som leder vattnet till vägdiket vid Skärgårdsvägen bör vara utförd senast 31.8.2021.

6. I fortsättningen ska underhållsansvaret för det öppna diket som löper genom fastigheten 445-584-2-14 till kanten av Skärgårdsvägen fördelas på de två fastigheterna som drar nytta av diket. Kostnaderna bör fördelas i förhållandet 60 % (445-584-1-102) och 40 % (445-584-2-14). Rensningen av diket rekommenderas att utföras av en utomstående gräventreprenör som fakturerar nyttotagarna.

7. Fastigheten 445-584-2-14 ansvarar för underhållet av rådiket mellan fastigheterna 445-584-1-102 och 445-584-2-14. Rekommenderas att även detta rådike rensas. Diket kan lämnas på nuvarande plats eller hellre flyttas till mitten av rån, eftersom ägaren av fastigheten 445-584-1-102 givit sitt samtycke till båda alternativen. Utan detta samtycke borde rådiket egentligen flyttas till egen fastighet, till minst en meters avstånd från rån.

Lagrum som tillämpats

Vattenlagen 5 kap.: 1–3 §, 5 §, 7–12 §,
11 kap.: 1–2 §, 7–8 §, 14 §, 17 §, 24 §
15 kap.: 1–2 §

Ändringssökande riktas till: Vasa förvaltningsdomstol

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

██